

Pojasnila KPK, zakaj preverjajo Kanglerjev interes za preiskavo

Državni svetnik **Franc Kangler** je javnost ta teden obvestil, da je komisija za preprečevanje korupcije (KPK), ki jo vodi **Boris Štefanec**, proti njemu sprožila postopek preverjanja nasprotja interesov, ker je Kangler sodeloval pri pripravi zahteve državnega sveta za parlamentarno preiskavo primera Kangler.

DZ preiskuje KPK, KPK pa Kanglerja

To preiskavo je državni zbor že odredil, da bi preveril ozadje množice propadlih sodnih postopkov proti Kanglerju. Zaradi pozneje razveljavljene sodbe so pred leti svetniki z levega dela dvorane Kanglerju celo odvzeli mandat državnega svetnika. Kangler je tudi že pričal o dogajanju.

Pri preiskovanju sodeluje le opozicija (SDS, NSI, SNS), koalicijske stranke so to zavrnilo. V delu, ko gre za preverjanje ravnanj sodnikov, je preiskavo začasno zadržalo ustavno sodišče, dokler ne presodi, ali je to v skladu z ustavo.

Del preiskave, vodi jo poslanec SDS **Žan Mahnič**, je ob ravnanju tožilcev in policije tudi ravnanje KPK v primeru Kangler v preteklosti.

Da pa hkrati tudi KPK preiskuje domnevno nasprotje interesov Kanglerja v državnem svetu, je Kangler sporočil tako:

*21.10. Sem na preiskovalki [@ZanMahnica](#) krepko obremenil zaposlena Na KPK v zvezi z podtikanji in prirejanjem dokazov in prič VAZA! 24.10 sledi maščevanje KPK! [@peterjancic](#) [@Nova24TV](#) [@BojanPozar](#) [@Demokracija1](#) [@JJansaSDS](#) [@Demokracija1](#) [@BorutPahor](#) [@ZidanDejan](#) [@AlojzKovsca](#)
pic.twitter.com/1RRFUbFgB0*

– Franc Kangler (@KanglerFranc) [November 5, 2019](#)

Je ustavni privilegij lahko zloraba

Ker gre za izrecno ustavno pravico državnih svetnikov in poslancev, da preiskavo lahko zahtevajo in da jo državni zbor tudi mora odrediti, sem komisijo za preprečevanje korupcije (KPK) prosil za pojasnil, kdo je dal pobudo za preiskavo Kanglerjeve rabe ustavnega instituta in v čem bi naj bilo nasprotje interesov, ki mu ga očitajo, ko je sodeloval pri oblikovanju zahteve za parlamentarno preiskavo domnevnih zlorab oblasti, katerih žrtev bi naj bil.

Na prvi pogled je namreč jasno, da tu ne gre za kakšno nasprotje interesov državnega svetnika: v njegovem interesu je preiskava morebitnih zlorab in jo pač zahteva.

Podobno kot je bilo v interesu Marjana Šarca, da je bil izvoljen za šefa vlade in je zato glasoval zase. To, da si je s tem pridobil oblast in boljšo plačo, nikakor ne pomeni, da

se je Šarec okoristil na nedovoljen način. V tem ni nikakršnega nasprotja interesov, ki bi ga KPK smel preiskovati.

Pravico, da sme zahtevati preiskavo v državnem svetu je Kangler pridobil z izvolitvijo in potrditvijo mandata. V ustavi in zakonih ni opaziti določb, da ne bi smel zahtevati preiskave krivic, ki so se zgodile njemu osebno. Doslej KPK ni imela pristojnosti, da bi smela vplivati na glasovanja poslancev ali svetnikov pri zahtevah za preiskave ali drugih ustavnih institutih.

Denimo, o glasovanju poslancev o izvolitvi vlade.

Na vprašanje, kako ocenjuje dogajanje, je predsednik državnega sveta **Alojz Kovšca** odgovoril na zanimiv način. Povedal je, da ne more, ker je KPK postopek sprožil tudi proti njemu in da se bo odzval, ko se bo postopek proti njemu končal. Tako:

Ne morem komentirati aktualnega postopka KPK. Sem namreč preiskovanec, tako kot Franc Kangler. Po zaključeni preiskavi bom objavil svoja stališča in argumente.

– Alojz Kovšca (@AlojzKovsca) [November 5, 2019](#)

Iz KPK so na vprašanje, kdo je postopek proti Kanglerju predlagal, odgovorili tako:

“Komisija je v zvezi z glasovanjem državnega svetnika Franca Kanglerja uvedla postopek na lastno pobudo ter skladno z določili ZIntPK začela s postopkom obravnave. O uvedbi postopka preiskave je bila v mesecu oktobru 2019 obveščena tudi obravnavana oseba.”

V čem bi naj bilo nasprotje interesov Kanglerja, kaj je torej razlog, zaradi katerega Kanglerjevo glasovanje preverjajo, pa niso določno pojasnili. Zapisali so:

“Glede na to, da postopek obravnave predmetne zadeve še ni zaključen, vam v tem trenutku več vsebinskih informacij in informacij o samem postopku do zaključka postopka obravnave ne moremo posredovati. Vam pa ob tem podajamo še pojasnilo glede instituta nasprotja interesov.”

Podrobne opise o tem institutu lahko preberete na koncu članka, kjer je objavljen celoten obsežen odgovor KPK.

KPK pa, če poenostavim, sporoča, da se morajo politiki izogibati položajem, ko bi si na nepošten način pridobivali koristi. Težava je, da parlamentarna preiskava, ki je poseben ustavni institut, katerega namen je varstvo pred zlorabami oblasti, ne more biti oblika spornega pridobivanja koristi.

Če to KPK misli, ne spoštuje ustavnih institutov in ustavnega reda v državi.

Kangler dejansko za zahtevo za preiskavo v državnem svetu celo ni glasoval. Njegov glas ni bil potreben. Podpirala jo je

velika večina svetnikov.

Dileme, ki jih s postopkom sproža KPK, pa nikakor ne zadevajo le Franca Kanglerja. Če zakoni kjerkoli res določajo, da svetniki ali poslanci nimajo pravice glasovati o zahtevah za parlamentarno preiskavo, bi to moral jasno določati zakon ali poslovnik.

Vrh državnega zbora ali državnega sveta pa bi jim to moral tudi jasno povedati in onemogočiti odločanja.

A v primerih, kjer je postopek zdaj sprožil KPK proti Kanglerju, takšnih določb ni in tudi ni znan primer, ko bi kakšnemu poslancu ali svetniku onemogočili glasovanje ali sodelovanje pri delu ali da bi se izločil iz odločanja državnega zbora ali državnega sveta.

Instituta "izločitve" v parlamentu v teh primerih sploh ne poznajo.

To je precej pomembno, ker glas manj v državnem svetu ali državnem zboru lahko pomeni spremenjeno večino in v skrajnem primeru padec celotne vlade.

Celoten odgovor KPK je tak:

"Komisija je v zvezi z glasovanjem državnega svetnika Franca Kanglerja uvedla postopek na lastno pobudo ter skladno z določili ZIntPK začela s postopkom obravnave. O uvedbi postopka preiskave je bila v mesecu oktobru 2019 obveščena tudi obravnavana oseba.

Glede na to, da postopek obravnave predmetne zadeve še ni zaključen, vam v tem trenutku več vsebinskih informacij in informacij o samem postopku do zaključka postopka obravnave ne moremo posredovati. Vam pa ob tem podajamo še pojasnilo glede instituta nasprotja interesov.

ZIntPK neposredno dolžnost izogibanja nasprotju interesov nalaga uradnim osebam. Uradne osebe so določene v 10. točki 4. člena ZIntPK, in sicer so to: funkcionarji, uradniki na položaju in drugi javni uslužbenci, poslovodne osebe in člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja, kar vključuje tudi državne svetnike. Skladno s 6. točko 4. člena ZIntPK so funkcionarji oziroma funkcionarke: poslanci državnega zbora, člani državnega sveta, predsednik republike, predsednik vlade, ministri, državni sekretarji, sodniki ustavnega sodišča, sodniki, državni tožilci, funkcionarji v drugih državnih organih in samoupravnih lokalnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: lokalne skupnosti), poslanci iz Republike Slovenije v Evropskem parlamentu, kjer njihove pravice in obveznosti niso drugače urejene z akti Evropskega parlamenta in drugi funkcionarji iz Slovenije v evropskih institucijah in drugih mednarodnih institucijah, generalni sekretar vlade, bivši funkcionarji, dokler prejemajo nadomestilo plače v skladu z zakonom, ter funkcionarji Banke Slovenije, če njihove pravice in obveznosti niso drugače urejene z zakonom, ki ureja Banko Slovenije in drugimi predpisi, ki obvezujejo Banko Slovenije.

Institut dolžnega izogibanja nasprotju interesov oziroma omejevanje nasprotja interesov pri izvajanju javnih nalog predstavlja enega ključnih stebrov delovanja pravne države, zaupanja v demokratične institucije, transparentnosti, enakopravnosti in objektivnosti odločanja v javnih zadevah ter razpolaganja z javnimi sredstvi. S tega vidika je pomembno tako dejansko nasprotje interesov kot tudi »zgolj«
videz nasprotja interesov. V prvem primeru gre za neposredno zlorabo položaja za zasebne interese (premoženjska ali

nepremoženjska korist zanjo, za njene družinske člane ali za osebe, s katerimi ima ali je imela osebne, poslovne ali politične stike – 13. točka 4. člena ZIntPK) oziroma nedovoljeno uporabo javne funkcije za dajanje neupravičene koristi z določenim posameznikom povezano osebo ob neenakopravnem obravnavanju drugih. Po drugi strani pa že videz nasprotja interesov, ki ne pomeni nujno vsebinske nepravilnosti ali nezakovitosti, pomembno ogroža javno zaupanje v pravilno, zakonito, transparentno in objektivno izvajanje javne funkcije ali službe, s tem pa zmanjšuje integriteto in verodostojnost samega organa.

V smislu 37. člena ZIntPK mora biti tako uradna oseba pozorna na vsako dejansko ali možno nasprotje interesov in mora storiti vse, da se mu izogne in svoje funkcije ne sme uporabiti za to, da bi sebi ali komu drugemu uresničila kakšen nedovoljen zasebni interes. To pomeni, da se morajo uradne osebe v praksi izogibati okoliščinam – postopkom, v katerih se odloča o pravicah/koristih za njih (torej za uradne osebe same), za njihove družinske člane in za druge fizične/pravne osebe, s katerimi imajo uradne osebe osebne, poslovne ali politične stike,”

Na posnetku je predsednik KPK:

Predsednik komisije za preprečevanje korupcije Boris Štefanec.
Foto: DZ

KPK sem dodatno zaprosil za informacijo, kdo konkretno je v okviru komisije predlagal preiskavo in tudi za dokumentacijo o tem predlogu.